

Catalunya i la (in)dependència energètica

El govern està preparant una llei per fer front al canvi climàtic conscient que un hipotètic estat català tindrà alta dependència del petroli i les nuclears. Les centrals nuclears catalanes podrien tancar en els propers deu anys i l'alta dependència del petroli farà cada cop més car l'accés a l'energia.

Núria Vilà

La Generalitat de Catalunya està debatent aquest estiu una nova llei per fer front al creixement i a les conseqüències del canvi climàtic. La llei s'emmarca en el Pla de l'Energia i Canvi Climàtic de Catalunya 2012-2020 (PECAC), que té un pressupost de 1.795 milions d'euros per vuit anys (1.130,6 milions aportats per la Generalitat i la resta per altres administracions, principalment l'Estat). L'objectiu del pla és reduir per a l'any 2020 un 20% les emissions de gasos d'efecte hivernacle de Catalunya respecte de 1990. No s'ha generat un gran debat mediàtic sobre la futura mesura, però el cert és que els reptes que hi ha plantejats al respecte són grans. Les centrals nuclears catalanes podrien tancar en els propers deu anys i l'alta dependència del petroli farà cada cop més car l'accés a l'energia. I una de les qüestions claus pel futur d'una hipotètica Catalunya independent podria ser la dependència energètica i, en concret, el futur de les nuclears i del petroli.

Les centrals nuclears s'haurien de tancar passats els 40 anys de vida útil. A Catalunya, aquestes instal·lacions es troben situades a Ascó (Ribera d'Ebre) amb dos reactors, que van començar a operar els anys 1984 i 1986 respectivament, i a Vandellós (Baix Camp), amb un sol reactor en funcionament, operatiu des de 1981. Per tant, queden entre 7 i 12 anys per resoldre la qüestió. Les nuclears catalanes ja han obtingut pròrrogues per continuar el seu funcionament. Si Catalunya s'ha independitzat de l'Estat espanyol haurà de trobar una sortida.

Actualment Catalunya depèn en gran mesura de les nuclears. Segons dades de l'Institut Català de l'Energia de 2009 (les darreres disponibles en l'Anuari Estadístic de Catalunya), el 82% de l'energia produïda a nivell català era d'origen nuclear. Un informe elaborat per l'organització ecologista "Tanquem les Nuclears-100% Renovables" de l'any 2013 detalla que les centrals nuclears catalanes han patit més de 200 problemes de funcionament en els darrers set anys. Els incidents es presenten, segons els ecologistes, "com a resultat del pas del temps i de les pròpies limitacions de la tecnologia nuclear".

Catalunya té un segon problema: el consum de petroli. L'any 2007, només un 2,2% del petroli consumit es produïa a Catalunya, segons dades recollides per l'ICAEN. El petroli, però, és la principal font d'energia primària, representant el 47% del consum segons dades de 2009. L'encariment en la seva exportació, cada vegada més inestable a causa de l'esgotament de recursos i a crisis internacionals que afecten el seu subministrament, està forçant al govern català a replantejar-se el model energètic actual.

La majoria de les previsions elaborades per científics i experts en la matèria asseguren que en aquest inici del segle XXI s'està arribant al pic de petroli, és a dir, a la seva extracció màxima possible. Passat aquest punt, la capacitat de producció dels jaciments decreix fins arribar al seu esgotament. Alguns estudiosos apunten que fins i tot aquest límit ja s'hauria superat. Entre ells, l'Agència Internacional de l'Energia (AIE), que va reconèixer l'any 2010 que el pic de petroli ja

s'havia assolit el 2006. Actualment, el declivi registrat en la seva extracció mundial és aproximadament d'un 6% anual, segons coincideixen la majoria d'estudis elaborats al respecte.

Zones turístiques “vulnerables”

La nova llei sobre canvi climàtic que està preparant la Generalitat es presenta com una transició en la forma de consum i té la voluntat de posicionar-se com una llei pionera a l'Estat espanyol en assumir aquest compromís, situant-se al nivell de nacions o estats que ja han aprovat aquesta normativa, com ara Escòcia, Quebec, Suècia, Alemanya, Gran Bretanya o França, entre d'altres. La proposta de llei reconeix que “grans zones turístiques coneixeran la seva vulnerabilitat i actuaran en conseqüència”, tot i que no aprofundeix en com i què farà el govern català en aquests macrocomplexos d'oci i turisme. El document tampoc incideix en el mètode de control que la llei efectuarà sobre els gasos contaminats emesos per les grans indústries catalanes. Per últim, la llei afirma que es garantirà l'“accés mínim a l'aigua i energia per col·lectius en situació de pobresa i exclusió social”, sense que especifiqui de quina forma ho farà efectiu.

Oportunitats de negoci

La proposta governamental, en canvi, sí que reivindica l'oportunitat de fer negoci econòmic amb la qüestió del canvi climàtic. Ja l'any 2012, quan el llavors conseller de Territori i Sostenibilitat Lluís Recoder va anunciar que es tiraria endavant aquesta llei, l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic va presentar un informe que preveia grans oportunitats comercials per a asseguradores, consultories i serveis financers per l'adaptació al canvi climàtic i a les seves conseqüències econòmiques. L'informe, elaborat per la consultoria Environment and Management, es titulava 'Reptes i oportunitats comercials de l'adaptació al canvi climàtic a Catalunya'.